

An EU funded project managed by the European Commission Liaison Office to Kosovo

**PROJEKTI I ZNKE 2010/235-011
PROJEKTI PËR MBËSHTETJE TË MËTEJSHME PËR FORCIMIN
INSTITUCIONAL
TË ZRRUM EU-WATREG**

Punëtorja Nr 2-Komponentet kryesore të projektit
1. PËRMBLEDHJE E PROJEKTIT MBËSHTETËS

Nga Graham Cleverly
Udhëheqës i ekipit

18 Nëntor 2010

Përmbledhja e prezantimit

1. Termat e Referencës: Përmbledhje
2. Qasja jonë
3. Stafi i projektit
4. Rezultatet e pritura
5. Monitorimi Rregullator
6. Mbështetja për KUR-të për çështjet teknike dhe financiare
7. Mbështetja për ZRRUM
8. Vizitat studimore
9. Konkludimet

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

1. Termat e Referencës: Përmbledhje

- **Projekti aktual i asistencës teknike** është i financuar nga programi **IPA** i BE-së për Kosovën, dhe menaxhohet nga ZNKE
- **Konsulentët:** **IPA** Energy and Water Economics në bashkëpunim me RODECO Consulting GmbH dhe Edinburgh Economics
- **Tre përfituesit e projektit:**
 - ZRRUM (përfituesi kryesor i projektit)
 - Shtatë KRU-të
 - NJPM NP MEF
- **Priten 7 rezultate kryesore**
- **Afati kohor:** projekt 2 vjeçar prej Qershorit 2010 deri në Maj 2012
- **Buxheti i rastit për:**
 - (2) vizita studimore jashte vendit
 - 12-15 punëtori të jashtme
 - Kosto të transportit brenda Kosovës

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

2. Qasja jonë për tre C-të e projektit

- **Bashkëpunimi (Cooperation)**
 - Puna e afërt me 3 përfituesit kryesor dhe konsulentët e sektorit të ujërave (USAID, KfW, SDO)
 - Zyra e projektit është e vendosur në ndërtesën e ZRRUM
 - Punëtoritë joformale në mes ZRRUM/KRU (8 deri më tani)
- **Puna me homologët (Counterparting)**
 - ZRRUM merr pjesë plotësisht në të gjitha takimet/trajnimet e KRU-ve kurdo që është e mundur një gjë e tillë
 - Punëtori të *përbashkëta* kurdo që kjo është e mundur
- **Vazhdimësia (Continuity) e stafit kryesor**
 - Stafi kryesor i njëjtë nga projekti i mëparshëm mbështetës për ZRRUM

An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo

3. Stafi i projektit

- **Vazhdimësia:** Stafi i projektit ka qenë edhe më herët i angazhuar në sektorin e ujërave/rregullatorit në Kosovë/ Shqipëri:
 - Graham Cleverly (Udhëheqës i ekipit)
 - Peter Lilley (Ekspert i kontabilitetit)
 - Keith Burwell (Ekspert Rregullator)
 - Gail Warrander (Ekspert Ligjor)
 - Mike Begley (Ekspert i URRK)
 - Albana Vuji (Eksperte e planifikimit të biznesit)
 - Vera Muhaxhiri (Eksperte financiare)

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

4. Rezultatet kryesore të pritura nga projekti 1/2

1. **Metodologjia e përcaktimit të tarifave** dhe e procedurave, dhe përcaktimi i tarifave të reja
2. Zhvillimi i procedurave të hollësishme duke përfshirë **Udhëzimet Rregullatore të Kontabilitetit (URRK)**
3. Zhvillimi i kapaciteteve lidhur me planifikimin e **menaxhimit të aseteve dhe investimeve** në KRU dhe ZRRUM.
4. **Kapaciteti rregullator monitorues i ZRRUM** është **zhvilluar**
5. Mbështetje për ZRRUM dhe KRU për **rishikimin e ardhshëm tarifor 2012-2014**
6. **Mbështetje për KRU në çështje të ndryshme teknike dhe financiare, përfshirë përgatitjen e planeve të biznesit, strategjive për UPF, marrëdhënieve me konsumatorë**
7. **Mbështetja për ZRRUM në menaxhimin e të dhënave (MIS), rrjedhën e informacionit, administrimin dhe komunikimin, përfshirë përcaktimin e roleve dhe përgjegjësi të KKK**

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

4. Rezultatet kryesore të pritura nga projekti 2/2

Qëllimi kryesor i këtij prezantimit është të përmbledhen aktivitetet/rezultatet e mëposhtme të projektit:

4. Mbështetje për ZRRUM në monitorimin rregullator
6. Mbështetje për KUR për çështje të ndryshme teknike dhe financiare, përfshirë përgatitjen e planeve të biznesit, strategjive për UPF, marrëdhënieve me konsumatorë
7. Mbështetje për ZRRUM në menaxhimin e të dhënave (MIS), rrjedhën e informacionit, administrimin dhe komunikimin, përfshirë përcaktimin e roleve dhe përgjegjësi të KKK

Prezantimet tjera do të mbulojnë aktivitetet e ndryshme lidhur me tarifat.

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

5. Monitorimi rregullator 1/2

REZULTATI 4: Aktivitetet e projektit lidhur me Monitorimin Rregullator

- Mbështetja për ZRRUM në përgatitjen e **raporteve vjetore të performancës së KRU-ve për vitin 2009 dhe 2010.**
- Zhvillimi i **Planit Vjetor Monitorues të ZRRUM**
 - Rishikimi i OFCR, TKP, peshave, procesit auditues, etj për raportin vjetor 2010
 - Kapitujt e ri për investimet kapitale, performancën operuese dhe përmbledhjen pesëvjeçare, zgjerimi i kapitullit për caqet tarifore
- Implementimi i monitorimit të **Planeve të Biznesit** të KRU
 - Rishikimi i planeve të bizneseve për konsistencën e brendshme, arsyetimin e planeve investuese, kualitetit të strategjive dhe planeve për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit financiar
- Zhvillimi i **pyetësorëve për KRU për Qëllime të auditimit:**
 - Mbulimi i niveleve aktuale të shërbimit për: Ujin e pafaturuar, vazhdueshmërinë, etj.
- **Monitorimi i investimeve kapitale**
 - Prezantimi i analizës rregullatore sa i përket “CAPEX” të KRU
 - Zhvillimi i rishikimit vjetor të ZRRUM sa i përket aktuales kundrejt “Capex” të aprovuar

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

5. Monitorimi rregullator 2/2

REZULTATI 4: Aktivitetet e projektit në monitorimin rregullativ (vazhdimi)

- **Punëtoritë**
 - Disa punëtori në mbështetje të aktiviteteve të mësipërme
 - Përfshirë **Punëtorinë 1** të mbajtur me 30/09/2010 për performancën vjetore 2009 të KRU
- **Livrimet**
 - Raportet vjetore të ZRRUM mbi performancën për 2009 dhe 2010
 - Rekomandimet për Planin Vjetor të Monitorimit
 - Pyetësorët

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

6. Mbështetja për KRU-të 1/3

REZULTATI 6: Mbështetja për KRU

Historiku

- Shumë ndryshime në menaxhmentin e KRU që nga viti 2008
- Performancë e dobët e raportuar për vitin 2009 në Raportin Vjetor të ZRRUM mbi **Performancën** (më e mirë në 2010?)
- Mandat i qartë për ZRRUM nga Kuvendi në lidhje me nevojën urgjente për përmirësim nga KRU, p.sh. Për UPF, eficiencën në arkëtim, konsumimin e pamatur, etj
- Aktivitetet e rregullatorit më parë nuk janë marrë mjaft seriozisht nga KRU – *ka pasur pak fakte se KRU kanë pasur kapacitetin për të ndërmarrë në mënyrë adekuate propozimet/ dorëzimet tarifore për 2009-2011*

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

6. Mbështetja për KRU 2/3

REZULTATI 6 (financiar)

- Ky aktivitet përfshinë **mbështetje substanciale financiare të projektit për mbështetje të KRU në përmirësime për:**
 - Përshtatshmërinë në raportimin tarifor (qendrat e profitit dhe kostos/ inventarët e aseteve)
 - Mbledhja e të dhënave OFCR dhe raportimi
 - Efienca në arkëtim (tanimë ka filluar= prioritet numër një)
 - Planet e biznesit (tanimë ka filluar = prioritet numër një)
 - Kontabiliteti rregullator (prioritet i ardhshëm)
- **Punëtoritë dhe trajnimet një me një**
 - Efienca në Arkëtim
 - Planet e Biznesit
 - Kontabiliteti Rregullator, etj
- **Livrimet**
 - Raportet/ rekomandimet /Udhëzimet për sa u tha më lartë

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

6. Mbështetja për KRU-të 3/3

REZULTATI 6 (operacional)

Ky aktivitet përfshinë **mbështetjen substanciale për KUR për përmirësimin e:**

- Strategjisë për UPF
- Përmirësimin e marrëdhënieve me konsumatorë
- Operimit të ofruesve të shërbimit
- Marrëdhënieve me konsumatorë
- **Punëtoritë**
 - UPF
 - Planifikimi i Menaxhimit të Aseteve
 - Menaxhimi i Konsumatorëve
 - Operimi i ofruesve të shërbimit
- **Livrimet**
 - Raportet/ rekomandimet /udhëzimet për sa u tha më lartë

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

7. Mbështetja për ZRRUM 1/3

REZULTATI 7: Mbështetja për ZRRUM për çështjet e ndryshme administrative dhe funksionet lidhur me marrëdhëniet me konsumatorë:

- **Trajtimi i të dhënave dhe rrjedha e informacionit**
 - Procedurat e administrimit të zyrës
- **Sistemi i Menaxhimit të Informacionit (SMI)**
 - Zhvillimi i OFCR
- **Marrëdhëniet me publikun dhe procesi i Konsultimit me Konsumatorë**
 1. Mbështetje për Komitetet Konsultative të Konsumatorëve (KKK)
 - Trajnimi i anëtarëve të rinjë të KKK
 - Procedurat e shkruara
 2. Materiali publicistik që mbulon ZRRUM dhe KKK

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

7. Mbështetja për ZRRUM 2/3

Mbështetje e projektit që nuk është në TeR por është kërkuar nga ZRRUM gjatë fazës fillestare të projektit:

- **Mbështetje për ZRRUM për Raportet Vjetore të Performancës për 2009/2010**
 - Raportet vjetore
- **Çështjet ligjore**
 - Rishikimi i Ligjit të ZRRUM/ rregullave të KKK
- **Mbështetje ad hoc (në vijimësi)**
 - Konsumatorët pa ujëmatës
 - Zhvillimi i infrastrukturës
 - OFCR

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

7. Mbështetja për ZRRUM 3/3

- **Punëtoritë jo-formale për ZRRUM/KRU**
 - Çështjet e tarifave/ planeve të biznesit/ OFCR etj
 - Trajnimi për KKK
 - Marrëdhëniet me publikun
 - Menaxhimi i të dhënave
 - Konsumatorët pa ujëmatës
 - Taksat për zhvillimin infrastrukturor
- **Livirimet**
 - Raporte të ndryshme/ Udhëzime/ Rishikimi i Ligjit për ZRRUM/ Rekomandimet për rregulla
 - Vizitat studimore
 - Shih sllajdin tjetër

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

8. Vizitat studimore

REZULTATI 7

- **Vizita studimore Nr 1: Në një Rregullator Evropian/ Kompani të Ujit**
 - 2011 K3
 - Përfaqësuesit nga 3 përfituesit kryesor të projektit
 - Takimet me :
 - OFWAT
 - Çështjet e rregullatorit
 - Kompania e ujit në MB: Dee Valley Water
 - Çështjet e konsumatorëve/ teknike
 - Çështjet e faturimit
- **Vizita studimore Nr 2: Në një qendër të një Organi Konsultativ për Konsumator/ takim të Komitetit Regjional Konsultativ për Konsumatorë**
 - Në zhvillim e sipër
 - Në 2012 K1

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

9. Konkludimet

- **Një grup i objektivave mjaft sfiduese**
 - Arritja e të gjitha rezultateve “**do të ndihmoj në transformimin e sektorit të ujit në Kosovë**”
 - Evolucion jo Revolucion
 - Bashkëpunim i mirë/ feedback nga të tre përfituesit e projektit deri tani dhe konsulentet e sektorit të ujërave/ TFU
 - Aktivitete mbështetëse financiare për KRU (planifikimi i biznesit) kanë filluar
 - Aktivitetet teknike për KRU (SMI/UPF) fillojnë në vitin 2011
 - Falenderim KRU-ve për përgjigjen pozitive në aktivitetet e planifikimit të biznesit
- **Falenderim stafit të ZRRUM-it dhe KRU-ve për pjesëmarrjen aktive dhe mbështetjen e tyre.**

*An EU funded project managed by
the European Commission Liaison
Office to Kosovo*

